

МЕНЕДЖМЕНТ СТАРТАП-ПРОЄКТІВ

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	07 Менеджмент та адміністрування
Спеціальність	073 Менеджмент
Освітня програма	Менеджменті бізнес-адміністрування
Статус дисципліни	Обов'язкова
Форма навчання	Очна(денна)/заочна
Рік підготовки, семестр	IV, 8 семестр
Обсяг дисципліни	3,5 кредити (105 годин)
Семестровий контроль/ контрольні заходи	Екзамен, МКР, семестрові атестації
Розклад занять	Згідно розкладу http://rozklad.kpi.ua/Schedules/ScheduleGroupSelection.aspx
Мова викладання	Українська
Інформація про керівника курсу / викладачів	Лектор: Бояринова Катерина Олександрівна, професор кафедри менеджменту (з 01.07.2021 р. – менеджменту підприємств), д.е.н., доц., e-mail: boyarinovaea@ukr.net , k.boiarynova@kpi.ua +380679068118 (телефон, Telegram) Практичні : Копішинська Катерина Олександрівна, професор кафедри менеджменту (з 01.07.2021 р. – менеджменту підприємств), к.е.н., доц., e-mail: kopishynska@ukr.net
Розміщення курсу	https://do.ipk.kpi.ua/course/view.php?id=1141 https://campus.kpi.ua

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Дисципліна «Менеджмент стартап-проектів» зорієнтована на вивчення особливостей, набуття вмінь і навичок розроблення та управління стартап-проектами, оволодіння методами і інструментарієм їх планування, організування, реалізації та розвитку.

Компонента освітньої програми передбачає вивчення процедур, методів та технологій управління стартап-проектами. Дисципліна включає ознайомлення з інструментарієм управління стартап-проектами, їх бізнес-моделювання та бізнес-планування, вивчення технологій маркетингового менеджменту, методів розвитку, інвестиційного забезпечення, процедур перетворення стартапу в юридичну організацію в реальних ринкових умовах.

Курс побудовано відповідно до логіки послідовності розроблення та управління стартап-проектами: від зародження ідеї, розроблення бізнес-моделі до масштабування у підприємство.

Метою дисципліни є формування системи знань та оволодіння комплексом практичних навичок щодо розроблення стартап-проектів на основі науково-технічних розробок, управління процесами їх створення, реалізації та розвитку на базі маркетингового, організаційного планування і фінансового обґрунтування шляхом використання сучасного інструментарію управління інноваціями, менеджменту проектів та бізнес-моделювання.

Предметом дисципліни є теоретичні засади, методичні положення та прикладний інструментарій управління створенням, реалізацією та масштабуванням стартап-проектів.

Компетентності

Призначенням дисципліни є формування у студентів загальних компетентностей:

- ЗК 12 – здатність генерувати нові ідеї (креативність), зокрема генерувати бізнес-ідей стартап-проектів, креативного їх пошуку, маркетингові концепції їх розвитку, застосовувати креативність у формування бізнес-моделей стартапів;
- ФК 9 – здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань, зокрема формувати та працювати в команді стартап-проекту, налагоджувати міжособистісну взаємодію в процесі її масштабування за стадіями його розвитку, під час менторингу;
- ФК 16 – здатність знаходити нові ринкові можливості, формулювати інноваційні бізнес-ідеї, розробляти проекти та забезпечувати їх реалізацію, зокрема можливості прийняття бізнес-ідеї стартапу, мінімального життєздатного продукту (MVP) ринком, розробляти стартап-проект, реалізовувати його на основі бізнес-плану в реальних ринкових умовах, залучати ресурси, інвестиції, забезпечувати партнерську співпрацю у процесі реалізації стартап-проекту;
- ФК 19 – здатність ініціювати та втілювати власні підприємницькі стартап проекти, зокрема розробляти та реалізовувати власні стартапи як інноваційний проект, як проект інноваційного бізнесу з доведенням стартапу до юридичної організації, формувати та реалізовувати бізнес-модель стартапу, застосовувати маркетинговий менеджмент у стартапуванні, організовувати акселерування та бізнес-інкубування стартапів, залучати інвестиції на стартап-проект, у тому числі на основі краудфандінгу, застосовувати бізнес-стратегії розвитку стартап-проекту, змінювати стартап-проект шляхом півоту (Pivot Startup).

Програмні результати навчання

Програмні результатами навчання спрямовані на формування інноваційного, креативного типу мислення, опанування теоретичних знань та розвиток умінь, необхідних для реалізації менеджменту стартап-проектів, зокрема:

- ПРН 6 – виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень, зокрема для формування бізнес-ідей стартап-проекту, тестування ідеї та продукту стартапу на ринку, оцінювання обсягу ринку та ніші бізнесу реалізації стартап-проекту, процедур визначення вартості та ціни продукту стартапу,

розрахунку фінансової моделі стартап-проєкту, ключових факторів успіху стартап-проєктів, методів оцінювання вартості та привабливості стартап-проєкту для інвесторів;

- ПРН 8 – застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації, зокрема соціально-психологічних методів формування та розвитку команди стартапу, організаційно-адміністративних методів управління акселеруванням та бізнес-інкубуванням стартапів, масштабування стартап-проєкту в організацію, економічних методів управління стартап-проєктом за стадіями розвитку, інвестиційного забезпечення стартап-проєкту, методів контролю реалізації та стратегічного управління стартап-проєктами;
- ПРН 16 – демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним, зокрема гнучкого мислення під час формування бізнес-моделі та бізнес-плану стартап-проєкту, маркетингового, організаційного, фінансово-економічного його-планування, критичного оцінювання вартості та привабливості стартап-проєкту для інвесторів, критичного опрацювання фінансової моделі стартап-проєкту, формування та реалізації стратегії ощадливого стартапу, півоту стартап-проєкту, стагнації стартап-проєкту; інноваційного мислення для презентування стартап-проєкту, формування пропозиції стартапу під час краудфандінг, самостійно та самокритично управляти власним стартап-проєктом;
- ПРН 17 – виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера, зокрема під час командної роботи розроблення стартап-проєкту, участі у стартапах, менторингу в стартапі, виконувати дослідження ринку, цільових клієнтів, конкурентів стартапу, пошуку та залучення стартапів на підприємства.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Пререквізити: попередніми до вивчення дисципліни навчальним курсом є: «Управління якістю», «Управлінські рішення» та «Управління ризиками», «Інноваційний менеджмент», «Бізнес-планування на промисловому підприємстві»

Постреквізити: на результатах вивчення дисципліни базуються проходження переддипломної практики та виконання дипломної роботи

3. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Управління стартапами як формою інноваційного бізнесу

Тема.2. Організація стартапу: від команди до підприємства

Тема.3. Бізнес-ідея стартап-проєкту та створення життєздатного продукту

Тема.4. Бізнес-моделювання стартапу

Тема.5. Маркетинговий менеджмент стартап-проєкту

Тема.6. Бізнес-планування стартапу

Тема.7. Управління інвестиційним забезпеченням стартап-проєкту

Тема.8. Юридично-правові засади реалізації стартап-проєкту

Тема.9. Масштабування та стратегування стартапу

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова література

1. Управління стартапами: підручник / Гавриш О. А., Бояринова К. О., Кравченко М. О., Копішинська К. О. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Видавництво «Політехніка», 2020. 716 с.
2. Менеджмент стартап проєктів: підручник / О. А. Гавриш, В. В. Дергачова, М. О. Кравченко, Н. І. Ситник, Ж. М. Жигалкевич, К. О. Бояринова, О. В. Гук, Г. А. Мохонько, Є. В. Дергачов, К. О. Копішинська. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 344 с.
3. Менеджмент стартап-проєктів: навчальний наочний посібник [Електронний ресурс]: навч. посіб. для студ. спеціальностей 051 «Економіка», 073 «Менеджмент», 075 «Маркетинг» / О. А. Гавриш, К. О. Бояринова, М. О. Кравченко, К. О. Копішинська; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Електронні

текстові дані (1 файл: 36 Мбайт). Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 435 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/43531>

4. Менеджмент стартап-проектів: Навчально-методичний комплекс дисципліни [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. спеціальності 073 «Менеджмент» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: К. О. Бояринова. – Електронні текстові дані (1 файл: 5,85 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. 153 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/35988>
5. Войтко С. В. Управління проектами та стартапами в Індустрії 4.0 : підручник для здобувачів ступеня магістра за технічними спеціальностями. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 199 с.

Допоміжна література:

1. Бланк С., Дорф Б. Стартап: настольная книга основателя / пер. с англ. М.: Альпина Паблицер, 2013. 616 с. URL: <https://inbi-uim.ru/wp-content/uploads/2017/11/%D0%91%D0%BB%D0%B0%D0%BD%D0%BA-%D0%A1-%D0%94%D0%BE%D1%80%D1%84-%D0%91.-%D0%A1%D1%82%D0%B0%D1%80%D1%82%D0%9D%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%BE%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B0%D1%8F-%D0%BA%D0%BD%D0%B8%D0%B3%D0%B0-%D0%BE%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%BB%D1%8F.pdf>
2. Гавриш О. А., Бояринова К. О., Копішинська К. О. Розробка стартап-проектів. Конспект лекцій: навчальний посібник для студентів спеціальностей 151 – «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології» та 152 – «Метрологія та інформаційно-вимірювальна техніка» / О. А. Гавриш, К. О. Бояринова, К. О. Копішинська ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Електронні текстові дані (1 файл: 2,88 Мбайт). Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 188 с. URL: <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/29447>
3. Гавриш О. А., Бояринова К. О., Копішинська К. О. Розробка стартап-проектів: практикум: навчальний посібник для студентів спеціальностей 151 – «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології» та 152 – «Метрологія та інформаційно-вимірювальна техніка» / О. А. Гавриш, К. О. Бояринова, К. О. Копішинська; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Електронні текстові дані (1 файл: 2,11 Мбайт). Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 116 с. URL: <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/29450>
4. Гільбо, Кріс. Стартап на \$ 100. Як перетворити хобі на бізнес / Кріс Гільбо ; переклала з англійської Антоніна Ящук. Київ : Наш формат, 2017. 261 с.
5. Маркетинг стартап-проектів: навч. посіб. для усіх спеціальностей другого освітнього ступеню «магістр» / За заг. ред. С. О. Солнцева / С.О. Солнцев, О.В. Зозульов, Н. В. Юдіна, Т. О. Царьова, Н. В. Язвінська; Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського. Електронні текстові дані (1 файл: 3,2 Мбайт). Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 218 с. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/27437/1/Marketing_startup-project.pdf
6. Остервальдер А., Пинье И. Построение бизнес-моделей: Настольная книга стратега и новатора / Пер. с англ. — М.: Альпина Паблицер, 2011. 288 с.
7. Смоляр Л. Г., Бояринова К. О., Кам'янська О. В. Управління процесом розробки і освоєння виробництва нових продуктів: навч. посіб. Нац. техн. ун-т України "Київ. політехн. ін-т". Київ: Кондор, 2015. 492 с.
8. Фелд Б., Мендельсон Д. Привлечение инвестиций в стартап: как договориться с инвестором об условиях финансирования; Пер. с англ. С. Филина. М.: Манн, Иванов и Фербер, 2013. 281 с.

Інформаційні ресурси

1. 100 корисних сайтів та інструментів для стартапів: веб-сайт. URL: <http://aphd.ua/100-korysnykh-saitiv-ta-instrumentiv-dlia-startapiv/>
2. Kickstarter: веб-сайт. URL: <https://kickstarter.com>
3. RocketHub: веб-сайт. URL: <https://rockethub.com>
4. TechUkraine: веб-сайт. URL: <https://techukraine.org/>

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Методи навчання: лекції, практичні заняття, написання модульної контрольної роботи, виконання розрахункової роботи, кейс метод, робота в малих групах, аналітичні та аналітично-розрахункові завдання, презентації, дискусія,

Тематика та структурно-логічна побудова курсу: навчальним планом передбачено 18 годин лекційних та 18 годин практичних занять, модульний контроль, індивідуальне семестрове завдання (розрахункова робота)

Тематика та структурно-логічна побудова курсу

Тиждень навчання	Назва розділів, тем	Розподіл годин		Опис занять	Методи навчання та оцінювання
		Л	П		
1	Тема 1. Управління стартапами як формою інноваційного бізнесу	2	2	<p>Л: Місце стартапів у сучасному бізнес-середовищі. Особливості реалізації стартапу як інноваційного проекту. Реалізація стартапу як проекту бізнесу. Управління стартапом за стадіями розвитку</p> <p>П. 1. <i>Кейс для дискусії:</i> Розвиток проекту Oculus за схемою стартапу <i>Вправа для командної роботи:</i> Визначення належності проектів до стартапів. <i>Тренінг практичних навичок:</i> Складання інформаційної карти стартап-проекту та контрольного списку завдань</p>	<p>Н: дискусія, обговорення кейсу, виконання аналітичних, творчих завдань О: тестування, оцінювання виконання кейсів, оцінювання аналітичного та творчого завдання</p>
2	Тема.2. Організація стартапу: від команди до підприємства	2	2	<p>Л: Формування та масштабування команди стартапу. Менторинг у стартапі. Екосистема стартапів: акселерація та бізнес-інкубування. Створення підприємства на основі стартапу.</p> <p>П. 2. <i>Вправа для командної роботи:</i> Гід зі створення команди стартапу. <i>Вправа для командної роботи:</i> Контракт на розвиток у менторстві <i>Тренінг практичних навичок:</i> Розподіл часток стартапу між учасниками</p>	<p>Н: робота в малих групах, виконання аналітичних, творчих завдань О: тестування, оцінювання аналітичного та творчого завдання</p>
3	Тема.3. Бізнес-ідея стартап-проекту та створення життєздатного продукту	2	2	<p>Л: Бізнес-ідея стартап-проекту та джерела її формування. Створення життєздатного продукту. Діагностика життєздатності ідеї стартапу. Перевірка мінімально життєздатного продукту.</p> <p>П. 3. <i>Вправа для командної роботи:</i> Перевірка бізнес-ідеї та мінімально життєздатного продукту <i>Вправа для командної роботи:</i> Формування та розвиток мінімально життєздатного продукту <i>Тренінг практичних навичок:</i> Генерування бізнес-ідеї стартапу на основі власних можливостей</p>	<p>Н: робота в малих групах, виконання аналітичних, творчих завдань О: тестування, оцінювання аналітичного та творчого завдання</p>
4	Тема.4. Бізнес-моделювання стартапу	2	2	<p>Л: Сутність, види і особливості бізнес-моделі стартапів. Бізнес-модель - шаблон Canvas. Побудова бізнес-моделі на базі шаблону Lean Canvas. Конфігурація шаблонів бізнес-моделі.</p> <p>П.4. <i>Вправа для командної роботи:</i> Визначення виду бізнес-моделі стартапу <i>Вправа для командної роботи:</i> Побудова Lean Canvas Business Model <i>Тренінг практичних навичок:</i> Побудова Business Model Canvas О. Остервальдера та І. Пінье</p>	<p>Н: дискусія, робота в малих групах, виконання аналітичних, творчих завдань О: тестування, оцінювання аналітичного та творчого завдань</p>

5	Тема.5. Маркетинговий менеджмент стартап-проєкту	2	2	Л: Особливості маркетингу стартапу. Методи оцінювання ринку стартапу. Управління взаємодією із споживачами стартапу. Реклама та просування продукту стартапу. Маркетингова стратегія та план маркетингу.	Н: робота в малих групах, вирішення аналітичних, творчих завдань О: тестування, оцінювання аналітичного та творчого завдання
				П. 5. <i>Вправа для командної роботи</i> : Аналіз ринку стартапу <i>Вправа для командної роботи</i> : Маркетинговий бюджет просування стартапу <i>Тренінг практичних навичок</i> : Опрацювання робочого листа дослідження ринку стартапу	
6	Тема.6. Бізнес-планування стартапу	2	2	Л: Підготовка резюме, опису проєкту та продукту стартапу. Представлення аналізу ринку в бізнес-плані. Складання виробничого та організаційного планів стартапу. Розроблення фінансової моделі стартапу.	Н: дискусія, обговорення кейсу, вирішення творчих завдань, О: тестування, оцінювання виконання кейсів, оцінювання аналітичних, творчих завдань
				П. 6. <i>Кейс для дискусії</i> : Як змусити дороги стати розумнішими <i>Тренінг практичних навичок</i> : Бізнес-план стартапу (ключові метрики)	
7	Тема.7. Управління інвестиційним забезпеченням стартап-проєкту	2	2	Л: Джерела інвестування стартапів. Оцінювання інвестиційної привабливості та вартості стартапів. Співпраця стартаперів з Інвесторами. Презентування стартап-проєкту інвесторам.	Н: дискусія, обговорення кейсу, робота в малих групах, вирішення творчих завдань, презентація О: тестування, оцінювання виконання кейсів, оцінювання творчих, аналітичних, аналітично-розрахункових завдань
				П. 7. <i>Кейс для дискусії</i> : Конфлікт засновника та інвесторів закінчився банкрутством стартапу <i>Вправа для командної роботи</i> : Складання інвестиційної пропозиції <i>Вправа для командної роботи</i> : Оцінювання вартості стартапу <i>Тренінг практичних навичок</i> : Презентація стартапу інвесторам	
8	Тема.8. Юридично-правові засади реалізації стартап-проєкту	2	1	Л: Юридичний супровід стартапів в Україні. Регулювання відносин між учасниками стартап-проєкту. Захист прав інтелектуальної власності стартапу.	Н: дискусія, обговорення кейсу, робота в малих групах, вирішення творчих завдань О: тестування, оцінювання виконання кейсів, оцінювання творчих, завдань
				П. 8. <i>Кейс для дискусії</i> : По стопах Едісона: як винахідники побудували бізнес на інноваціях <i>Вправа для командної роботи</i> : Реєстрація авторського права <i>Тренінг практичних навичок</i> : Складання угоди про співпрацю засновників	
16	МКР		1	Передбачає теоретичні, тестові та аналітичні завдання	Оцінювання ПРН за Т. 1-8
9	Тема.9. Масштабування та стратегування стартапу	2	2	Л: Бізнес-стратегії розвитку стартапу. Півот стартапу. Масштабування та зростання. стартапу: методи та інструменти Залучення стартапів підприємствами.	Н: дискусія, обговорення кейсу, робота в малих групах, вирішення аналітичних та творчих завдань О: тестування, оцінювання виконання кейсів, оцінювання аналітичних та творчих завдань
				П.9. <i>Кейс для дискусії</i> : Майбутнє Інновацій: Samsung відкрита для стартапів і нових партнерів <i>Вправа для командної роботи</i> : Визначення моделі Півоту <i>Тренінг практичних навичок</i> : Формування дорожньої карти стартапу	
Всього		18	18		

Примітка: Л – лекції, П – практичні заняття, Н – методи навчання, О - оцінювання, ПРН – програмні результати навчання, МКР – модульна контрольна робота

6. Самостійна робота студента

Планом передбачено 69 годин самостійної роботи студентів (СРС). На самостійну роботу студентів виноситься опрацювання та осмислення інформації з лекційних занять, підготовка до тестування, практичних занять, самостійне виконання творчих, аналітичних завдань як тренінгу практичних навичок, підготовка до виконання модульної контрольної роботи, виконання розрахункової роботи та складання семестрового контролю.

Структурна та завдання самостійної роботи

Тиждень навчання	Тема	Завдання	Обсяг годин	Оцінювання
1	Тема 1	Підготовка до тестування Підготовка творчого завдання: Складання інформаційної карти стартап-проекту та контрольний список завдань	4	О: тестування, оцінювання аналітичного та творчого завдання
2	Тема 2	Підготовка до тестування Підготовка творчого аналітичного завдання: Розподіл часток стартапу між учасниками	4	О: тестування, творчого аналітичного завдання
3	Тема 3	Підготовка до тестування Підготовка творчого завдання: Генерування бізнес-ідеї стартапу на основі власних можливостей	4	О: тестування, оцінювання творчого завдання
4	Тема 4	Підготовка до тестування Підготовка творчого завдання: Побудова Business Model Canvas О. Остервальдера та І. Пінье	6	О: тестування, оцінювання творчого завдання творчих завдань
5	Тема 5	Підготовка до тестування Підготовка творчого аналітичного завдання: Опрацювання робочого листа дослідження ринку стартапу	4	О: тестування, оцінювання творчого аналітичного завдання
6	Тема 6	Підготовка до тестування Підготовка творчого аналітичного завдання: Бізнес-план стартапу (ключові метрики)	8	О: тестування, аналітичних, творчих завдань
7	Тема 7	Підготовка до тестування Підготовка творчого завдання: Презентація стартапу інвесторам	8	О: тестування, оцінювання творчих, аналітичних, завдань
7	Тема 8	Підготовка до тестування Підготовка творчого завдання: Складання угоди про співпрацю засновників	4	О: тестування, опитування, оцінювання творчих завдань
8	Тема 1-8	Підготовка до виконання модульної контрольної роботи	4	Оцінювання ПРН за Т. 1-8 згідно РСО
9	Тема 9	Підготовка до тестування Підготовка творчого завдання: Формування дорожньої карти стартапу	4	О: тестування, оцінювання творчих завдань
2-8	Розрахункова робота	Розрахункова робота виконується у формі стартап-проекту стартапу.	16	Відповідно РСО
Сесія	Екзамен	Підготовка до екзамену	30	Відповідно РСО
Разом			96	

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Правила відвідування занять

Відвідування занять є вільним, бали за присутність на лекція та практичних заняттях не додаються. Втім, вагома частина рейтингу формується через активну участь у заходах на практичних заняттях.

Правила поведінки на заняттях

Дотримання норм етичної поведінки визначених у Кодексі честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (<https://kpi.ua/code>). Використання засобів зв'язку (мобільних телефонів) для використання інформації з освітньої компоненти, розміщеної на Платформі «Сікорський»/ Електронний кампус.

Активність, опрацювання та підготовка аналітичних, аналітично-розрахункових матеріалів за результатами опрацювання лекційного матеріалу, виконання творчих завдань, використання інформації, розміщеної на Платформі «Сікорський»/ Електронний кампус, сайтах інформаційних ресурсів вказаних у розділі Навчальні матеріали.

Правила виконання індивідуальних завдань:

Індивідуальним завданням освітньої компоненти є розрахункова робота, яка виконується протягом всього семестру, а також оцінюється на останньому тижні занять. На остаточну перевірку робота надається у термін не менше ніж за тиждень до остаточної перевірки.

Розрахункова робота може бути не прийнятою у разі її невиконання, невідповідності змістовного наповнення поставленим завданням, вимогам до оформлення, порушенням термінів надання на остаточну перевірку.

Правила призначення заохочувальних та штрафних балів

Заохочувальні бали можуть бути отримані за додаткове проходження онлайн курсів, участі у Конкурсі стартапів Sikorsky Challenge.

Штрафні бали не передбачаються.

Політика дедлайнів та перескладань

МКР, опитування складаються лише у призначений день. Якщо контрольні заходи, або виконання творчих, аналітичних та аналітично-розрахункових завдань пропущені з поважних причин (хвороба або вагомні життєві обставини), надається можливість додатково скласти завдання протягом найближчого тижня. Невиконання завдань, а також порушення термінів їх виконання з неповажних причин не надасть можливості набрати відповідні бали рейтингу.

Політика щодо академічної доброчесності

Необхідним під час виконання завдань з дисципліни є дотримання політика та принципів академічної доброчесності, які, у тому числі викладено у Кодексі честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (<https://kpi.ua/code>). Виявлені продубльовані творчі завдання та розрахункова робота отримують нульовий рейтинг.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Оцінювання ґрунтується на застосуванні рейтингової системи оцінювання, яка передбачає систематичну роботу здобувача освітнього рівня протягом семестру.

1. Рейтинг з освітнього компоненту складається з балів, що він отримує за:

- відповіді за результатами опрацювання кейсів (max 4 бали);
- тестування (max 4 бали);
- виконання вправ для командної роботи (аналітичних завдань) та аналітично-розрахункових завдань, що виконуються на занятті (max 16 балів);
- виконання тренінгів практичних навичок, що передбачають творчі завдання які представляються на занятті як результат самостійно проведеного дослідження (max 16 бали);
- модульну контрольну роботу (max 20 балів);
- розрахункову роботу (max 20 балів);
- підсумковий екзамен, що проводиться у письмовому вигляді відповідно до розкладу після завершення аудиторного навчання (max 40 балів).

Критерії нарахування балів

1.1. Відповіді за результатами опрацювання кейсів (max 3 бали, у разі 3 відповідей з 5 кейсів)

Поточний контроль, розрахунок за один кейс

Вид контролю	Бали та обґрунтування		
	1 бал	1 бал	0 балів
Відповіді за результатами опрацювання кейсів	Відповідь обґрунтована	Доповнення до відповідей інших студентів	Пасивність

1.2. Тестування (має 9 балів).

Поточний контроль, розрахунок за одне практичне заняття

Вид контролю	Бали та обґрунтування	
	Тестування	0,1 бал
Відповідь не правильна		Відповідь не правильна

1.3. Виконання вправ для командної роботи (аналітичних завдань) та аналітично-розрахункових завдань (має 8 балів, у разі виконаних та представлених на занятті 8 з 14 завдань)

Поточний контроль, розрахунок за одну вправу

Вид контролю	Бали та обґрунтування	
	Виконання вправ для командної роботи та аналітично-розрахункових завдань	1 бали
Вправу / розрахункове завдання виконано вірно, відповідь обґрунтована		Вправу не виконано

1.4. Виконання тренінгів практичних навичок (творчі завдання на основі самостійно проведеного дослідження) (має 10 балів, у разі виконаних та представлених на занятті 5 з 9 завдань)

Поточний контроль, розрахунок за одне завдання

Вид контролю	Бали та обґрунтування		
	Результати виконання тренінгів практичних навичок	2 бали	1 бал
Бездоганно виконане завдання, усі його складові частини обґрунтовані		Наявні певні недоліки у підготовці та/або виконанні завдання, які суттєво не впливають на його результат	Вправа не виконана

1.5. Модульний контроль (має 10 балів). Контрольна робота складається з а) теоретичного питання (одне питання 1 бал), б) 6 тестів (1 бал кожний); в) аналітичного завдання (3 бали).

Календарний контроль (модульний), розрахунок за одну частину модульної контрольної роботи

Вид контролю	Бали та обґрунтування				
	9-10 балів	6-8 балів	3-5 балів	1-2	0 балів
Результати виконання МКР	а) викладено питання всебічно, безпомилково і логічно; б) виконано тестові завдання правильно; б) про демонстровано знання методики і застосування при вирішенні аналітичного завдання	а) викладено питання безпомилково, достатньо повно і без ознак плагіату; б) тестові завдання виконано з 1 помилкою; в) витримано логіку вирішення аналітичного завдання, але припущено несуттєвих помилок	а) викладено питання не повністю, основні аспекти розкрито; б) виконано не всі тестові завдання правильно; в) допущено помилки при виконанні аналітичного завдання, відповідь недостатньо обґрунтована	а) не розкрито питання або викладення відсутнє; б) при виконанні тестових завдань допущено значну кількість помилок; в) у логіці вирішення аналітичного завдання присутнє нерозуміння його суті, завдання виконане на основі припущень	Завдання контрольної роботи не виконані, або виконані неправильно

1.6. Виконання розрахункової роботи (має 20 балів), у разі наявності творчого підходу до розкриття теми, використання для виконання вітчизняних та закордонних наукових праць, монографічного методу дослідження наукових теоретичних та прикладних здобутків, глибоке розкриття теми, наявність узагальнень, аналітичних обґрунтувань, відображена власної позиції автора реферату;

Поточний контроль, виконання розрахункової роботи

Вид контролю	Бали та обґрунтування					
	19-20 балів	16-18 балів	11-15 балів	6-10 балів	1-5 балів	0 балів
Розрахункова робота (РР)	Розрахункову роботу виконано у повному обсязі з належним аналізом та обґрунтуванням отриманих даних	Розрахункову роботу виконано у повному обсязі з незначними помилками, які суттєво не впливають на її результат	Розрахункову роботу виконано з помилками, які мають вплив на її результат, обґрунтування та висновки	Розрахункову роботу виконано, однак є грубі помилки у розрахунках, отримані дані не обґрунтовано	Розрахункову роботу виконано не у повному обсязі, є грубі помилки у розрахунках, отримані дані не обґрунтовано	Розрахункову роботу не виконано, наявний плагіат/дублювання

Умовою позитивної першої атестації є отримання за результатами навчальної роботи не менше 16 балів, другої – 32.

1.7. Підсумковий екзамен (семестровий контроль) (max 40 балів). Умовою допуску до складання підсумкового екзамену є стартовий рейтинг (п. 1-5) не менше 26 балів. Білет екзаменаційної роботи складається з трьох частин:

- теоретичне питання охоплює теоретичний матеріал наскрізно за темами і має на меті виявити набуті знання студента та його здатність ними оперувати, а також рівень знання матеріалу в цілому. Білет містить 2 питання;
- тестові завдання: результати виконання тестових завдань демонструють глибину знань студентів про теоретичні засади дисципліни. Тестові завдання, подані в заліковому білеті, належать до тестів закритої форми і передбачають декілька запропонованих відповідей, з яких той, хто тестується, вибирає одну правильну. Екзаменаційний білет містить 10 тестових завдань;
- аналітично-розрахункове завдання. Передбачає виконання розрахункового завдання з аналітичним оцінюванням.

Семестровий контроль, розрахунок балів залікової контрольної роботи

Вид контролю	Бали та обґрунтування					
	5 балів	4 бали	3 бали	2 бали	1 бал	0 балів
1. Теоретичні питання	Відповідь на питання викладено правильно, всебічно, безпомилково і логічно	Відповідь на питання викладено безпомилково, не достатньо повно проте з застосуванням набутих теоретичних знань	Відповідь на питання викладено не повністю, але основні аспекти розкрито	Відповідь не розкриває ключових елементів у викладі	Відповідь ґрунтується на власних припущеннях або розмірковуваннях, а не знанні матеріалу	Не має відповіді

<i>Вид контролю</i>	<i>Бали та обґрунтування</i>					
<i>2. Тестові завдання</i>	2 бали					0 балів
	Відповідь вірна					Відповідь не вірна
<i>3. Аналітично-розрахункове завдання</i>	9-10 балів	6-8 балів	3-5 балів	2-3 балів	1-2 бали	0 балів
	Розрахунки здійснено вірно, продемонстровано знання матеріалу і вдало його застосовано для аналізу та доведення отриманих результатів, наведено висновки з застосуванням набутих знань та вмій	Розрахунки здійснено вірно, однак не наведено висновків за результатами або допущено несуттєві помилки у твердженнях	Розрахунки здійснено з незначними відхиленнями, але хід рішення правильний, допущено несуттєві помилки у твердженнях під час обґрунтування	Розрахунки здійснено з незначними відхиленнями, але хід рішення правильний, проте обґрунтування рішення у висновках має суттєві помилки	Розрахунки здійснено з помилками, що змінюють результат для аналітичного обґрунтування, однак хід рішення має логіку, висновки відсутні, або невірні, не містять обґрунтувань з застосуванням пройденого матеріалу	Завдання не виконано

Максимальний бал за курс – 100 балів.

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

<i>Кількість балів</i>	<i>Оцінка</i>
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Структура розрахункової роботи (додаток А до силабусу).

Перелік питань, які виносяться на семестровий контроль (додаток Б до силабусу).

Можливість зарахування сертифікатів проходження дистанційних чи онлайн курсів за відповідною тематикою (Prometheus, Coursera).

У разі запровадження обмежень на відвідування ЗВО, пов'язаних з введенням карантину, викладання дисципліни здійснюється за використання Zoom Video Communications та Платформи дистанційного навчання «Сікорський» згідно «Положення про дистанційне навчання КПІ ім.Ігоря Сікорського» (17.04.2020 р) та «Регламенту організації освітнього процесу в дистанційному режимі» (затверджено наказом №7/148 від 21.08.2020 р.).

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено д.е.н., доц., Бояриною Катериною Олександрівною

Ухвалено кафедрою менеджменту (з 01.07.2021 р. – менеджменту підприємств) (протокол № 17 від 08.06.2021р.)

Погоджено Методичною комісією факультету (протокол № 10 від 15.06.2021р.)

ДОДАТОК А

Структура розрахункової роботи

Індивідуальним завданням дисципліни є виконання розрахункової роботи. Її метою є набуття студентами знань та вмінь з розроблення стартап-проєкту в реальних економічних умовах.

Розрахункова робота виконується у формі проєкту стартапу. Для її виконання студентам необхідно виконати наступні завдання:

- запропонувати власний або обрати стартап-проєкт з наведених (див. додаток А). Для наведених стартапів, формування проєкту призначене для навчальних цілей з метою набуття студентами навичок розробки таких проєктів і не носить комерційного призначення;
- сформулювати стартап-проєкт для посівної стадії (seed stage) та стадії запуску (startup stage) за нижченаведеною структурою, що поділяється на блоки:
  - 1) інформаційна карта стартап-проєкту;
  - 2) бізнес-модель стартап-проєкту;
  - 3) маркетинг-план стартап-проєкту;
  - 4) план організації реалізації стартапу;
  - 5) фінансова модель стартап-проєкту.

ДОДАТОК Б

Перелік екзаменаційних питань

1. Сутність стартап-проєктів, відмінності традиційного бізнесу та підприємництва від стартапів.
2. Класифікації та типи стартап-проєктів. Відмінності стартап-проєктів та проєктів малого бізнесу, його специфічні особливості.
3. Етапи стартап-проєкту: ініціація проєкту, фандрайзинг, планування, реалізація, моніторинг і контроль, завершення.
4. Характеристика стартапу як компанії.
5. Фаза пошуку життєвого циклу стартапу (ідея, запуск, мінімально доцільний продукт (Minimum Viable Product), тракція).
6. Фаза зростання життєвого циклу стартапу (зростання і зміцнення позицій, масштабування і захоплення ринку, публічне розміщення).
7. Управління стартапом за стадіями розвитку.
8. Пошук та генерування бізнес-ідеї стартапу (виявлення проблем, прихованих потреб, базування на нових та втрачених стартапах).
9. Методи пошуку бізнес-ідей стартапу
10. Джерела та методи отримання ідеї інноваційного продукту, креативні методики генерування ідеї продукту стартапу.
11. Метод формування ідеї продукту стартапу – інвентаризації характеристик.
12. Метод морфологічного ящика формування ідеї продукту стартапу.
13. Метод послідовного винахідництва заперечення і конструювання, систематичного покриття поля, методи створення локальних інновацій для формування ідеї продукту стартапу.
14. Продуктивні та не продуктивні методи перевірки ідеї. Ситуаційні методи перевірки (інтерв'ювання потенційних покупців, створення прототипу версії 0.01, краудсорсинг).
15. Ґрунтовні методи перевірки ідеї стартап-проєкту, створення Лендінгу.
16. Сутність та типи мінімального життєздатного продукту, етапи створення та розвиток мінімального життєздатного продукту в повноцінний продукт.
17. Методи перевірки життєздатності продукту: створення продукту-пустушки, надання продукту в якості послуги, завоювання ринку з наступною зміною профілю.
18. Зміст бізнес-моделі, її відмінності від стратегії та бізнес-плану. Типи бізнес-моделей: О. Остервальдера та І. Пінье, «Lean» бізнес-канва, М. Джонсона «Захоплення чистого простору».

19. Бізнес-модель «Canvas» характеристика її структурних блоків.
20. Відмінності у побудові бізнес-моделей «Lean» та «Canvas».
21. Відмінності ощадливого стартапу від традиційного стартапу. Бізнес-модель з позиції стратегії ощадливого стартапу. Чинники обрання стратегії ощадливого стартапу.
22. Процедура побудови бізнес-моделі за стратегією від продукту, від клієнта, професіоналу, фори.
23. Види та типи побудови бізнес-моделей стартап-проєкту.
24. Методи дизайну бізнес-моделі стартап-проєкту.
25. Поняття маркетингу стартапу. Ключові відмінності маркетингу стартапу та маркетингу товару/послуги для вже існуючого бізнесу.
26. Етапи реалізації маркетингу стартап-проєкту.
27. Структура аналізу ринку стартап-проєкту. Методи оцінювання обсягу ринку стартап-проєкту.
28. Оцінювання конкуренції на ринку стартап-проєкту.
29. Метод оцінювання перспектив зростання ринку.
30. Клієнт-орієнтована методологія (Customer Development Methodology) залучення та оцінювання клієнтів стартапу.
31. П'ятиетапна модель розуміння проблем споживача (С. Ентон, М. Джонсона, Дж Синфилда, Е. Олтмана).
32. Побудова комунікацій стартапу з клієнтами, формування попиту.
33. Процедура формування маркетингової стратегії стартапу, визначення бюджету маркетингу
34. Методи вивчення цільової аудиторії стартап-проєкту, позиціонування та сегментування цільової аудиторії стартап-проєкту.
35. Способи просування стартапу на ринок, залучення та комунікації зі споживачами стартапу (контент-маркетинг, Email-маркетинг, SEO, Блоги, SMM).
36. Канали просування продукту стартапу, власні та зовнішні засоби продажу.
37. Структура та характеристика блоків плану маркетингу стартапу.
38. Сутність команди стартап-проєкту, формування команди учасників за ролями та функціями. Розподіл участі та часток майбутнього бізнесу між членами команди стартапу.
39. Масштабування команди стартап-проєкту. Модель розвитку команди Б. Такмана.
40. Етапи масштабування команди стартап-проєкту. Особливості роботи стартап команди на кожному з етапів розробки стартап-проєкту.
41. Сутність менторингу в стартапі, відмінності між коучингом та менторством, переваги та недоліки менторства.
42. Типи та види менторингу стартап-проєктів.
43. Типи та функції менторів стартап-проєкту. Процедура пошуку та залучення менторів, особливості взаємодія стартаперів з менторами.
44. Процедура реалізації менторингу стартап-проєкту.
45. Переорієнтація у ментора стартап-проєкту.
46. Сутність янгол-синдикатів, модель янгол-синдикатів.
47. Сутність акселератора та бізнес-акселератора стартапів. Бізнес-модель акселератора, процедура акселерування.
48. Вибір акселератора для стартап-проєкту, особливості функціонування вітчизняних та закордонних акселераторів стартапів.
49. Сутність бізнес-інкубаторів та стартап-інкубатори. Функції бізнес-інкубаторів для стартап-проєкту.
50. Особливості вибору бізнес-інкубатора та умови бізнес-інкубування. Ключові характеристики вітчизняних та закордонних стартап-інкубаторів.
51. Етапи перетворення стартап-проєктів у підприємства, особливості створення підприємства на основі ФОП
52. Особливості створення підприємства на базі стартапу на основі ФОП, ТОВ, АТ.

53. Характеристика ринку інноваційного інвестування. Специфіка венчурного інвестування.
54. Форми інвестування стартап-проектів бізнес-янголами.
55. Краудфандинг та особливості розміщення стартап-проектів на краудфандингових платформах.
56. Способи інвестування стартап-проектів, форми залучення інвесторів у стартап-проект.
57. Методи оцінювання вартості стартапів: з точки зору венчурного інвестора, витратний метод, метод Беркуса,
58. Методи оцінювання вартості стартапів: метод венчурного капіталу через обчислення кінцевої вартості або розрахунок доінвестиційної і післяінвестиційної вартості стартапу.
59. Методи оцінювання вартості стартапів: метод оцінювання потенційної аудиторії за прибутковістю клієнта, метод оцінювання перспективної вартості.
60. Методи оцінювання вартості стартапів: заснований на мультиплікаторах, метод скорингу, метод PVN.
61. Особливості співпраці з інвесторами стартап-проектів на посівній стадії, стадіях запуску, зростання та розширення.
62. Пошук та проведення переговорів з інвесторами.
63. Документування взаємовідносин з інвесторами стартап-проектів: укладання листа про зобов'язання, інвестиційного меморандуму,
64. Документування взаємовідносин з інвесторами стартап-проектів: інвестиційний договір, договір позики, товариства, акціонерна угода.
65. Формування інвестиційної пропозиції стартапу.
66. Сутність екзиту «Exit» стартап-проектів, стратегія виходу на основі продажу проекту, частки інвестора, IPO.
67. Специфіка презентації стартап-проектів для інвесторів, структура «пітча».
68. Особливості складання презентацій стартап-проектів для посівного інвестування та повної презентації проекту.
69. Ключові відмінності бізнес-плану стартап-проектів від традиційного.
70. Структура резюме бізнес-плану стартап-проектів, опис стартап-проектів, опис продукту стартап-проектів.
71. Розділ бізнес-плану стартап-проектів «Аналіз галузі / ринку».
72. Формування плану збуту та маркетингового плану у бізнес-плані стартап-проектів.
73. Особливості виробничого плану бізнес-плану стартап-проектів.
74. Організаційний план бізнес-плану стартап-проектів (у т. ч. календарне планування, формування дорожньої карти).
75. Фінансова модель стартапу: розрахунок початкових вкладень у стартап-проект, вихідні операційні дані та операційні дані стартап-проектів. Операційна рентабельність стартап-проектів.
76. Фінансова модель стартапу: грошовий потік за результатами реалізації стартап-проектів. Визначення обсягів необхідних інвестицій у стартап-проект.
77. Показники ефективності стартап-проектів: EBITDA, чистий прибуток, окупності інвестицій, внутрішня норма прибутковості,
78. Показники ефективності стартап-проектів: інвестиційна привабливість стартап-проектів, вартість стартап-компанії до отримання фінансування.
79. Аналіз ризиків реалізації стартап-проектів.
80. Реєстрація стартапу як юридичної організації, законодавчі акти, що регулюють діяльність стартапів в Україні.
81. Регулювання відносин між учасниками стартапу (учасниками команди, партнерами та інвесторами), укладання договорів з контрагентами з фаундерами.
82. Інтелектуальна власність у стартапуванні. Права інтелектуальної власності учасників стартап-проектів.

83. Процедура патентування у стартап-проєктах. Аналіз патентоспроможності складових стартапу.
84. Стратегії стартапів у фокусі стратегій М. Портера: лідерство за витратами, диференціації, фокусування. Матриця стратегій: стратегічна перевага/стратегічна ціль стартапу.
85. Стратегії розробки та впровадження нововведень: інтегратор, організатор, ліцензіар. Стратегія копіювання.
86. Компас підприємницьких стратегій для стартап-проєктів (ринкова, ресурсна, організаційна, технічна, часова).
87. Підприємницькі стратегії для стартап-проєктів: стратегія інтелектуальної власності, стратегія підриву, стратегія ланцюга створення вартості, архітектурна стратегія.
88. Концепція та модель ощадливого стартапу (Lean Startup).
89. Сутність Півоту стартапу. Чинники переорієнтування стартап-проєкту та зміни його бізнес-моделі.
90. Види поворотів стартап-проєкту за продуктом, ринком та ін. Ключові метрики методології Pivot Startup.
91. Ключові моделі Півоту стартап-проєкту, інструменти застосування півоту.
92. Особливості застосування часового, ринкового, організаційного, ментального півоту стартап-проєкту.
93. Сутність масштабування стартапу, його складові.
94. Чинники невдач за передчасного масштабування стартап-проєкту, чинники успішного зростання стартап-проєкту.
95. Методи масштабування стартап-проєкту за вертикального зростання.
96. Методи масштабування стартап-проєкту за горизонтального зростання.
97. Інструменти масштабування стартап-проєкту: трекшн-карта, хаді-цикли.
98. Інструменти масштабування стартап-проєкту: розвиток клієнтів, SPACE-модель.
99. Інструменти масштабування стартап-проєкту: юніт-економіка, теорія обмеженості Голдратта.
100. Процедури залучення стартапів підприємствами.